

บทความการวิจัย

ความพึงพอใจในการปฏิบัติงานของนายกและสมาชิกสภาเทศบาลตำบลสุรนารี อำเภอเมือง จังหวัดนครราชสีมา

Satisfaction in Performance of the Major and Members of Municipal Council Suranaree Subdistrict Mueang Nakhon Ratchasima Province

สุพรรณา ชาญชาญ

หลักสูตรรัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต

บทคัดย่อ

การศึกษานี้ มีวัตถุประสงค์ เพื่อศึกษาความพึงพอใจในการปฏิบัติงานของนายกและสมาชิกสภาเทศบาลตำบลสุรนารี อำเภอเมือง จังหวัดนครราชสีมา และเพื่อเปรียบเทียบความพึงพอใจในการปฏิบัติงานของนายกและสมาชิกสภาเทศบาลตำบลสุรนารี อำเภอเมือง จังหวัดนครราชสีมา ตามสถานภาพส่วนบุคคล โดยการวิจัยครั้งนี้ได้ศึกษาความคิดเห็น จำนวน 200 คน ซึ่งได้มาจากวิธีการสุ่มตัวอย่างแบบเจาะจง (Purposive Sampling) การรวบรวมข้อมูลใช้แบบสอบถาม ลักษณะคำถามเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ ผลการศึกษาพบว่า กลุ่มตัวอย่างมีความความพึงพอใจเกี่ยวกับการปฏิบัติงานของนายกและสมาชิกสภาเทศบาลตำบลสุรนารี อำเภอเมือง จังหวัดนครราชสีมา โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก คือ ด้านการศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม ($\bar{x}=3.69, S.D.=.51$) รองลงมาคือ ด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ($\bar{x}=3.62, S.D.=.65$) และด้านการตรวจสอบ ($\bar{x}=3.55, S.D.=.65$) สำหรับค่าเฉลี่ย ที่อยู่ในระดับปานกลาง คือ ด้านการพัฒนาศรี เด็ก เยาวชน ผู้สูงอายุและผู้พิการ ($\bar{x}=3.48, S.D.=.67$) รองลงมา คือ ด้านสาธารณสุข ($\bar{x}=3.43, S.D.=.68$) และ ด้านสุขภาพอนามัย ($\bar{x}=3.42, S.D.=.67$)

ภูมิหลัง

จากการเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นอย่างรวดเร็วของสังคมไทยในปัจจุบัน ทั้งใน ด้านเศรษฐกิจและสังคม การเมือง วัฒนธรรมและเทคโนโลยี ซึ่งส่งผลกระทบต่อวิถีการดำรงชีวิตของประชาชน โดยทั่วไป โดยเฉพาะในด้านการเมืองการปกครอง จะเห็นได้ว่าประชาชนได้รับรู้ข้อมูลข่าวสารมาก

ขึ้นมีความสนใจต่อสภาพแวดล้อมทางสังคมรอบด้านเพิ่มมากขึ้นมีกระแสการเรียกร้องเกี่ยวกับการกระจายอำนาจการปกครองไปสู่ท้องถิ่นจึงเป็นสิ่งที่จำเป็นอย่างยิ่งในสถานการณ์ปัจจุบัน

รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ. 2540 ได้ให้ความสำคัญกับการปกครองท้องถิ่นที่ส่งผลให้เกิดการเปลี่ยนแปลงขึ้นในองค์กรปกครองท้องถิ่นไทยครั้งใหญ่ และ มีการกระจายอำนาจ (Decentralization) โดยการโอนกิจการบริการสาธารณะบางเรื่องจากรัฐหรือองค์กรปกครองส่วนกลางไปให้ชุมชนซึ่งตั้งอยู่ในท้องถิ่นต่างๆของประเทศหรือหน่วยงานบางหน่วยงานรับผิดชอบจัดทำอย่างเป็นอิสระจากองค์กรปกครองส่วนกลาง (โกวิทย์ พวงงาม 2543: 1)

ในระบอบประชาธิปไตย การปกครองตนเองของประชาชนในท้องถิ่นนับว่าเป็นรากฐานที่สำคัญยิ่ง องค์กรบริหารส่วนตำบล (อบต.) ได้รับการจัดตั้งขึ้นตามพระราชบัญญัติสภาตำบลและองค์การบริหารส่วนตำบล พ.ศ. 2537 ประกาศใช้เมื่อวันที่ 2 ธันวาคม พ.ศ. 2537 และมีผลบังคับใช้ตั้งแต่วันที่ 2 มีนาคม พ.ศ. 2538 เป็นต้นมา การดำเนินงานของ อบต.จะเป็นไปอย่างอิสระมีอำนาจในการบริหาร การกำหนดนโยบาย และการตัดสินใจ การจัดทำแผนพัฒนาอำเภอ การทำนิติกรรมที่จะก่อให้เกิดการเปลี่ยนแปลง โอน สงวน หรือระงับสิทธิในทางกฎหมายด้วยตนเองภายในอำนาจหน้าที่ที่กฎหมายกำหนดไว้ นอกจากนี้ยังมีอำนาจในการออกข้อบังคับตำบลที่ใช้บังคับกับราษฎรในพื้นที่ที่ได้ด้วย อำนาจหน้าที่ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ดังกล่าวข้างต้นล้วนเป็นภารกิจที่เกี่ยวกับการส่งเสริมสุขภาพอนามัยขั้นพื้นฐาน เพื่อการป้องกันโรคติดต่อและส่งเสริมสุขภาพอนามัยสิ่งแวดล้อมของท้องถิ่น ที่ส่งผลกระทบต่อสุขภาพอนามัยของประชาชน (ชูชัย ศุภวงศ์ 2542: 36-37)

การปกครองส่วนท้องถิ่นเป็นพื้นฐานการส่งเสริมการปกครองระบอบประชาธิปไตย แบบมีส่วนร่วม และถือเป็นสถาบันที่ทำหน้าที่ให้การศึกษาฝึกปฏิบัติเกี่ยวกับระบอบประชาธิปไตยกับประชาชนโดยให้ประชาชนได้เข้ามามีส่วนร่วมในการตัดสินใจในภารกิจของท้องถิ่นและเกิดความสำนึกในสิทธิหน้าที่ของตนเองที่มีต่อชุมชน หน้าที่พลเมือง อันจะนำไปสู่การปกครองตนเองในที่สุดจึงกล่าวได้ว่าการปกครองส่วนท้องถิ่นเป็นการปกครองของประชาชนโดยประชาชน และมีความสัมพันธ์ใกล้ชิดกับประชาชนมากที่สุด โดยมีตัวแทนของประชาชนเข้าไปทำหน้าที่ในองค์กรที่เรียกว่า องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ที่จะทำภารกิจเพื่อตอบสนองปัญหาและความต้องการของประชาชนในท้องถิ่นได้ตรงตามเป้าหมาย รวดเร็ว และมีประสิทธิภาพมากที่สุด (โกวิทย์ พวงงาม และอลงกรณ์ อรรคแสง 2547: 1-2)

ในอดีตการเลือกตั้งส่วนท้องถิ่นคณะผู้บริหารท้องถิ่นได้มาจากมติของสภาท้องถิ่นโดยสมาชิกสภาท้องถิ่นเป็นผู้เลือกสมาชิกสภาท้องถิ่นคนใดคนหนึ่งเป็นผู้บริหารท้องถิ่นปรากฏว่ามีจุดอ่อนและผลเสียหลายประการจึงได้มีการเปลี่ยนแปลงการเลือกตั้งคณะผู้บริหารท้องถิ่นเป็นแบบ

เลือกตั้งผู้บริหารโดยตรงจากประชาชนทำให้เป็นการแยกอำนาจของฝ่ายบริหารและฝ่ายสภาออกจากกันอย่างชัดเจนองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจะเป็นองค์กรที่มีเขตพื้นที่ที่กำหนดไว้แน่นอนเป็นนิติบุคคล มีอิสระในการดำเนินงานภายใต้การควบคุมของรัฐ มี 2 ฝ่าย คือ ฝ่ายบริหารและฝ่ายสภา และประชาชนมีส่วนร่วมในการเลือกตั้งผู้บริหารและสมาชิกสภาท้องถิ่น

ต่อมาเมื่อปี พ.ศ. 2545 ได้มีการแก้ไขพระราชบัญญัติ (พ.ร.บ.) การเลือกตั้งท้องถิ่นปี พ.ศ. 2545 ที่ให้มีการเลือกตั้งนายกองค์การบริหารส่วนตำบลโดยตรงและสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบลซึ่งเป็นการเปลี่ยนแปลงรูปแบบการปกครองท้องถิ่นเป็นแบบใหม่แตกต่างไปจากเดิมและเริ่มใช้ในการเลือกตั้งเมื่อกลางปีพ.ศ.2547ซึ่งอาจมีผลดีต่อการเปลี่ยนแปลงบทบาทและภารกิจขององค์การบริหารส่วนตำบลให้มีประสิทธิภาพมากกว่าที่เคยเป็นอยู่แต่ทั้งนี้ส่วนหนึ่งก็ขึ้นอยู่กับการมีส่วนร่วมในการเลือกตั้งของประชาชนเป็นสำคัญด้วย

ดังนั้นผู้วิจัยจึงสนใจทำการศึกษาความพึงพอใจของประชาชนในการปฏิบัติงานของนายกและสมาชิกสภาเทศบาลตำบลสุรนารี อำเภอเมือง จังหวัดนครราชสีมา เกี่ยวกับการปฏิบัติงานของนายกและสมาชิกสภาเทศบาลตำบล ว่าอยู่ในระดับใด และอะไรคือปัญหาที่ประชาชนต้องการให้เทศบาลตำบลแก้ไขเร่งด่วน ซึ่งจะเป็นข้อมูลเพื่อรณรงค์ให้ประชาชนมีการตื่นตัวเข้ามามีส่วนร่วมในการเลือกตั้งและควบคุมการปฏิบัติงานของเทศบาลตำบลให้มากขึ้นเพื่อประโยชน์สูงสุดของท้องถิ่นต่อไป

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

ผู้วิจัยได้กำหนดวัตถุประสงค์ของการวิจัยไว้ดังนี้

1. เพื่อศึกษาความพึงพอใจในการปฏิบัติงานของนายกและสมาชิกสภาเทศบาลตำบลสุรนารี อำเภอเมือง จังหวัดนครราชสีมา
2. เพื่อเปรียบเทียบความพึงพอใจในการปฏิบัติงานของนายกและสมาชิกสภาเทศบาลตำบลสุรนารี อำเภอเมือง จังหวัดนครราชสีมา ตามสถานภาพส่วนบุคคล

การกำหนดประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1. ประชากร

ประชากรในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ ประชาชนที่อาศัยอยู่ในเทศบาลตำบลสุรนารี อำเภอเมือง จังหวัดนครราชสีมา ทั้งหมด 10 หมู่บ้าน ประกอบด้วย 1) บ้านราชสีมา 2) บ้านโนนไม้แดง 3) บ้านยางใหญ่ 4) บ้านตะเกาทอง 5) บ้านหนองบง 6) บ้านมายเอื้อง 7) บ้านโกรกเดือนห้า 8) บ้านสะพาน

หิน 9) บ้านยางใหญ่พัฒนา และ 10) บ้านท้าวสุระ (ที่มา: สำนักงานทะเบียนอำเภอเมืองนครราชสีมา เมื่อวันที่ 4 ตุลาคม 2559)

2. กลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือประชาชนที่อาศัยอยู่ในเทศบาลตำบลสุรนารี อำเภอเมือง จังหวัดนครราชสีมา ทั้งหมด 10 หมู่บ้าน ผู้วิจัยจึงได้เลือกใช้วิธีการเลือกสุ่มตัวอย่างแบบเจาะจง (Purposive Sampling) โดยเลือกเจาะจงหมู่บ้านละ 20 คน จึงได้ขนาดตัวอย่างจำนวน 200 คน

การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยในครั้งนี้เป็นแบบสอบถามซึ่งแบ่งเป็น 4 ส่วน ดังนี้

ส่วนที่ 1 เป็นแบบการสอบถามเกี่ยวกับสถานภาพส่วนบุคคลของประชาชน ได้แก่ เพศ อายุ อาชีพ รายได้ การศึกษา รายได้ อาชีพ และระยะเวลาที่อาศัยในชุมชน ลักษณะคำถามเป็นแบบเลือกตอบ (Choice)

ส่วนที่ 2 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับเกี่ยวกับ ความพึงพอใจในการปฏิบัติงานของนายกและสมาชิกสภาเทศบาลตำบลสุรนารี อำเภอเมือง จังหวัดนครราชสีมา โดยกำหนดให้เลือกตอบตามความพึงพอใจ

ส่วนที่ 3 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับระดับความพึงพอใจในการปฏิบัติงานของนายกและสมาชิกสภาเทศบาลตำบลสุรนารี อำเภอเมือง จังหวัดนครราชสีมา เป็นแบบมาตราประมาณค่า ตามเกณฑ์ของ(ชัชวาล เรื่องประพันธ์, 2541:345)

คะแนน	5	หมายถึง	ระดับมากที่สุด
คะแนน	4	หมายถึง	ระดับมาก
คะแนน	3	หมายถึง	ระดับปานกลาง
คะแนน	2	หมายถึง	ระดับน้อย
คะแนน	1	หมายถึง	ระดับน้อยที่สุด

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ เป็นแบบสอบถามที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นเอง โดยมีขั้นตอนการสร้าง ดังนี้

1. ศึกษาแนวคิด ทฤษฎี และหลักการ เกี่ยวกับ ความพึงพอใจและการสร้างเครื่องมือ จากตำรา เอกสาร เพื่อเป็นแนวทางในการสร้างแบบสอบถาม
2. นำข้อมูลที่ได้รับจากการศึกษา มาประมวล เพื่อกำหนดเป็น โครงสร้างของแบบสอบถาม ให้ครอบคลุมวัตถุประสงค์ของการวิจัยและกำหนดดัชนีชี้วัด

3. สร้างแบบสอบถามตามโครงสร้างในข้อ 2 โดยขอคำปรึกษาจากอาจารย์ที่ปรึกษาควบคุมสารนิพนธ์และให้ผู้เชี่ยวชาญ 3 ท่าน ตรวจสอบความเที่ยงตรงตามเนื้อหา (Content Validity) โดยหาค่าดัชนีความสอดคล้อง (Index of Item Objective Congruence: IOC) ทั้งนี้ใช้เกณฑ์การพิจารณาค่าความสอดคล้องเท่ากันหรือมากกว่า 0.50 แสดงว่ามีความเหมาะสม และเลือกเฉพาะข้อที่อยู่ในเกณฑ์ไปใช้เป็นแบบสอบถามต่อไป ค่าดัชนีความสอดคล้อง

4. นำแบบสอบถามไปทดลองใช้ (Try out) กับประชาชนในอำเภอสุรนารี อำเภอเมือง จังหวัดนครราชสีมา ที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่างจำนวน 30 คน แล้วนำมาปรับปรุงแก้ไข เพื่อใช้เป็นแบบสอบถามต่อไป

5. นำแบบสอบถามที่ได้รับคืนจากการนำไปทดลองใช้ตามข้อ 4 มาคำนวณหาความเชื่อมั่น (Reliability) ของแบบสอบถาม โดยใช้สูตรสัมประสิทธิ์แอลฟา (Alpha Coefficient) ของครอนบาค (Cronbach 1974: 161) ได้ค่าสัมประสิทธิ์ความเชื่อมั่นของแบบสอบถามเท่ากับ 0.93

สรุปผล

ตอนที่ 1 การวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับสถานภาพส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถาม จำแนกตาม เพศ อายุ การศึกษา รายได้ อาชีพ และระยะเวลาที่อาศัยในชุมชน โดยหาค่าความถี่ และร้อยละ พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถาม ส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง มีอายุอยู่ระหว่าง 25 - 35 ปี มีการศึกษาปริญญาตรี มีรายได้ ระหว่าง 5001-10,000 มีอาชีพค้าขาย/รับจ้าง และมีระยะเวลาที่อาศัยในชุมชนมากกว่า 15 ปีขึ้นไป

ตอนที่ 2 การวิเคราะห์ค่าเฉลี่ย ความพึงพอใจในการปฏิบัติงานของนายกและสมาชิกสภาเทศบาลตำบลสุรนารี อำเภอเมือง จังหวัดนครราชสีมา ประกอบด้วย ด้านสาธารณูปโภค ด้านสุขภาพอนามัย ด้านการศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม ด้านการพัฒนาศรี ด้านการคุ้มครองดูแลและบำรุงรักษา และด้านการตรวจสอบ

ผลการวิเคราะห์ค่าเฉลี่ย พบว่า ความพึงพอใจในการปฏิบัติงานของนายกและสมาชิกสภาเทศบาลตำบลสุรนารี อำเภอเมือง จังหวัดนครราชสีมาโดยภาพรวม มีค่าเฉลี่ย อยู่ในระดับมาก ($\bar{x}=3.53, S.D.=.64$) เรียงจากมากไปหาน้อย คือด้านการศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม ($\bar{x}=3.69, S.D.=.51$) รองลงมาคือ ด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ($\bar{x}=3.62, S.D.=.65$) และด้านการตรวจสอบ ($\bar{x}=3.55, S.D.=.65$) สำหรับค่าเฉลี่ย ที่อยู่ในระดับปานกลาง คือ ด้านการพัฒนาศรี เด็ก เยาวชน ผู้สูงอายุและผู้พิการ ($\bar{x}=3.48, S.D.=.67$) รองลงมาคือ ด้านสาธารณูปโภค ($\bar{x}=3.43, S.D.=.68$) และ ด้านสุขภาพอนามัย ($\bar{x}=3.42, S.D.=.67$)

ด้านสาธารณสุขปโลก พบว่า ความพึงพอใจในการปฏิบัติงานของนายกและสมาชิกสภาเทศบาลตำบลสุรนารี อำเภอเมือง จังหวัดนครราชสีมา มีค่าเฉลี่ย อยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{x}=3.43, S.D.=.68$) เรียงจากมากไปหาน้อย คือ การขุดลอกแม่น้ำ ลำคลอง ($\bar{x}=3.00, S.D.=.77$) รองลงมาคือ การเก็บและกำจัดขยะมูลฝอย ($\bar{x}=3.27, S.D.=.66$) และการวางท่อระบายน้ำเสียในชุมชน ($\bar{x}=2.93, S.D.=.77$) สำหรับข้อที่ค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก คือ การบริการไฟฟ้าสาธารณะ ($\bar{x}=3.85, S.D.=.55$) รองลงมา การซ่อมแซม ก่อสร้างถนนในชุมชน ($\bar{x}=3.83, S.D.=.59$) และการจัดหาน้ำดื่ม น้ำใช้ การประปาหมู่บ้าน ($\bar{x}=3.71, S.D.=.65$) ตามลำดับ

ด้านสุขภาพอนามัย พบว่า ความพึงพอใจในการปฏิบัติงานของนายกและสมาชิกสภาเทศบาลตำบลสุรนารี อำเภอเมือง จังหวัดนครราชสีมา มีค่าเฉลี่ย อยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{x}=3.42, S.D.=.67$) เรียงจากมากไปหาน้อย คือ การป้องกันโรคติดต่อ ($\bar{x}=3.31, S.D.=.79$) รองลงมาคือ การป้องกันโรคติดต่อ ($\bar{x}=3.09, S.D.=.74$) และการจัดกิจกรรมต่อต้านยาเสพติด ($\bar{x}=2.97, S.D.=.86$) ตามลำดับ สำหรับค่าเฉลี่ย ที่อยู่ในระดับมาก คือ การจัดทำมีสถานที่พักผ่อนและสนามกีฬา ($\bar{x}=3.71, S.D.=.69$) รองลงมา คือ การส่งเสริมกิจกรรมการออกกำลังกาย ($\bar{x}=3.67, S.D.=.55$) สนับสนุนอุปกรณ์การกีฬา จัดการแข่งขันกีฬา ($\bar{x}=3.62, S.D.=.58$) และการสนับสนุนยาเวชภัณฑ์ประจำบ้าน ($\bar{x}=3.55, S.D.=.52$) ตามลำดับ

ด้านการศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม พบว่า ความพึงพอใจในการปฏิบัติงานของนายกและสมาชิกสภาเทศบาลตำบลสุรนารี อำเภอเมือง จังหวัดนครราชสีมา มีค่าเฉลี่ย อยู่ในระดับมาก ($\bar{x}=3.69, S.D.=.51$) เรียงจากมากไปหาน้อย คือ การปลูกจิตสำนึกให้เยาวชนรักวัฒนธรรมและประเพณีอันดีงามของท้องถิ่น ($\bar{x}=3.77, S.D.=.50$) รองลงมาคือ การสนับสนุนวัสดุครุภัณฑ์ให้โรงเรียน ($\bar{x}=3.75, S.D.=.49$) การพัฒนาวัดให้สะอาดและสงบสุข ($\bar{x}=3.69, S.D.=.56$) การกู้ยืมเงินทุนเพื่อการศึกษาของบุตร ($\bar{x}=3.62, S.D.=.59$) และการบำรุงรักษาภูมิปัญญาท้องถิ่น ($\bar{x}=3.61, S.D.=.59$) ตามลำดับ

ด้านการพัฒนาสตรี เด็ก เยาวชน ผู้สูงอายุและผู้พิการ พบว่า ความพึงพอใจในการปฏิบัติงานของนายกและสมาชิกสภาเทศบาลตำบลสุรนารี อำเภอเมือง จังหวัดนครราชสีมา มีค่าเฉลี่ย อยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{x}=3.48, S.D.=.67$) เรียงตามมากไปหาน้อย คือ การสงเคราะห์เบี้ยยังชีพผู้สูงอายุ ($\bar{x}=3.41, S.D.=.68$) รองลงมา คือ การจัดกิจกรรมส่งเสริมสิทธิเด็กและสตรี ($\bar{x}=3.16, S.D.=.80$) สำหรับค่าเฉลี่ย ที่อยู่ในระดับมาก คือ การสงเคราะห์ผู้ประสบภัย ผู้ยากไร้ ผู้ด้อยโอกาสและคนพิการ ($\bar{x}=3.86, S.D.=.60$) รองลงมา คือ การส่งเสริมอาชีพกลุ่มสตรีแม่บ้าน ($\bar{x}=3.62, S.D.=.58$) ตามลำดับ

ด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม พบว่า ความพึงพอใจในการปฏิบัติงานของนายกและสมาชิกสภาเทศบาลตำบลสุรนารี อำเภอเมือง จังหวัดนครราชสีมา มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ($\bar{x}=3.62$, S.D.= .65) เรียงจากมากไปหาน้อย คือ การรณรงค์จัดกิจกรรมให้เยาวชนรักสิ่งแวดล้อม ($\bar{x}=3.95$, S.D.= .63) รองลงมาคือ การป้องกันและกำจัดศัตรูพืชแบบผสมผสาน ($\bar{x}=3.82$, S.D.= .93) การปลูกสวนป่าเพื่อสร้างสวนสาธารณะและสถานที่พักผ่อนหย่อนใจ ($\bar{x}=3.66$, S.D.= .53) การแก้ไขขยะ น้ำเสีย อากาศเป็นพิษ ($\bar{x}=3.65$, S.D.= .55) และการปลูกพืชสมุนไพรและต้นไม้ริมถนน ($\bar{x}=3.58$, S.D.= .54) ตามลำดับ สำหรับ ค่าเฉลี่ยที่อยู่ในระดับปานกลาง คือ การขุดลอกวัชพืชและทางระบายน้ำ ($\bar{x}=3.43$, S.D.= .67) และสนับสนุนโครงการฝึกอบรมเยาวชนอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม ($\bar{x}=3.28$, S.D.= .66) ตามลำดับ

ด้านการตรวจสอบ พบว่า ความพึงพอใจในการปฏิบัติงานของนายกและสมาชิกสภาเทศบาลตำบลสุรนารี อำเภอเมือง จังหวัดนครราชสีมา มีค่าเฉลี่ย อยู่ในระดับมาก ($\bar{x}=3.55$, S.D.= .65) เรียงจากมากไปหาน้อย คือ การเข้าร่วมในการจัดซื้อและจัดจ้างของท้องถิ่น ($\bar{x}=3.70$, S.D.= .61) รองลงมาคือ จัดผู้รับคำร้องทุกข์ในปัญหาต่างๆ ($\bar{x}=3.65$, S.D.=.67) การมีส่วนร่วมในการกำหนดนโยบายและวางแผนพัฒนาของท้องถิ่น ($\bar{x}=3.61$, S.D.=.66) การแสดงความคิดเห็นเพื่อพิจารณาข้อดี ข้อเสียของโครงการที่รัฐจะดำเนินการในเขตพื้นที่ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ($\bar{x}=3.59$, S.D.= .53) และการขอทราบข้อมูลข่าวสารจากองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ($\bar{x}=3.57$, S.D.=.69) สำหรับ ค่าเฉลี่ยที่อยู่ในระดับปานกลาง คือ การเข้าร่วมรับฟังการประชุมสภาท้องถิ่น ($\bar{x}=3.42$, S.D.= .65) และการกำกับตรวจสอบงบประมาณขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ($\bar{x}=3.29$, S.D.= .74) ตามลำดับ

อภิปรายผล

ในการวิจัยครั้งนี้มีข้อค้นพบ ที่ควรนำมาอภิปราย ดังนี้

ความพึงพอใจในการปฏิบัติงานของนายกและสมาชิกสภาเทศบาลตำบลสุรนารี อำเภอเมือง จังหวัดนครราชสีมาโดยภาพรวม มีค่าเฉลี่ย อยู่ในระดับมาก สอดคล้องกับงานวิจัยของ กฤษณ์ แจ่มแสง (2540: บทคัดย่อ) ที่ศึกษาเรื่อง พฤติกรรมการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรและผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานคร : กรณีศึกษาเขตห้วยขวาง พบว่า ประชาชนเขตกรุงเทพมหานครเห็นว่า ผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานครมีการแก้ไขปัญหาต่างๆ ได้รวดเร็วกว่าสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรจะเห็นได้ว่าการเมืองท้องถิ่นมีผลใกล้ชิดต่อชีวิตความเป็นอยู่ของประชาชนและผลประโยชน์ของท้องถิ่น จึงทำให้ประชาชนมีความตื่นตัวในการเลือกตั้งเพื่อเลือกบุคคลที่ตนพึงพอใจให้เข้าไปมีบทบาทในการแก้ปัญหาของชุมชน ซึ่งเป็นไปตามทฤษฎีการเกิดพฤติกรรมของบุคคล กล่าวคือ บุคคลจะเลือกรับ

สิ่งที่คุณเองชอบหรือนำความพอใจมาให้ และบุคคลจะเกิดพฤติกรรมก็ต่อเมื่อ บุคคลเกิดความ ต้องการอย่างแท้จริง คือเมื่อบุคคลมีความรู้สึกผูกพันกับสิ่งหรือเหตุการณ์นั้น บุคคลจะพยายามทำ ปฏิกริยาตอบสนอง บนฐานการได้รับความพึงพอใจจากการมีส่วนร่วม หรือจากการได้กระทำ กิจกรรมนั้นๆ (ประภาเพ็ญ สุวรรณ 2526: 344) ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของนายอดิพงษ์ ฐิติพิทยา (2550) ศึกษาความพึงพอใจของประชาชนต่อการให้บริการขององค์การบริหารส่วนตำบลกระสัง อำเภอกะสัง จังหวัดบุรีรัมย์ ภาคนิพนธ์ปริญญาศิลปศาสตรมหาบัณฑิต (พัฒนาสังคม) พบว่า กลุ่ม ตัวอย่างส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง อยู่ในช่วงอายุไม่เกิน 30 ปี จบการศึกษาต่ำกว่าระดับมัธยมศึกษา กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ประกอบอาชีพค้าขาย รายได้ต่อปีมีรายได้ไม่เกิน 50,000 บาท มีบ้านพักห่าง จากองค์การบริหารส่วนตำบลไม่เกิน 3 กิโลเมตร ไม่เคยได้รับข่าวสารจากองค์การบริหารส่วนตำบล เลย และมาติดต่องานในองค์การบริหารส่วนตำบลไม่เกิน 3 ครั้ง ความพึงพอใจของผู้รับบริการต่อ การให้บริการขององค์การบริหารส่วนตำบลในภาพรวมอยู่ในระดับมาก ปัจจัยที่มีผลต่อความพึง พอใจของประชาชนต่อการให้บริการขององค์การบริหารส่วนตำบลกระสัง อำเภอกะสัง จังหวัด บุรีรัมย์ ได้แก่ ระดับการศึกษา และจำนวนครั้งที่มาติดต่องานส่วนปัจจัยที่ไม่มีผลต่อความพึงพอใจ ของประชาชนต่อการให้บริการขององค์การบริหารส่วนตำบลกระสัง อำเภอกะสัง จังหวัดบุรีรัมย์ ได้แก่ เพศ อายุ อาชีพ รายได้ ระยะทางจากบ้านพักถึงองค์การบริหารส่วนตำบล และการติดตาม ข่าวสารขององค์การบริหารส่วนตำบล แต่ไม่สอดคล้องกับงานวิจัยของนายศิริชัย อัมพวา (2542) ศึกษาความพึงพอใจของประชาชนต่อการให้บริการขององค์การบริหารส่วนตำบล ศึกษาเฉพาะกรณี องค์การบริหารส่วนตำบลธนู อำเภอกุทัย จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ภาคนิพนธ์ ปริญญาวิทยาศาสตร ศึกษาศาสตร์ พบว่า ประชาชนส่วนใหญ่มีความพึงพอใจต่อการให้บริการ ของ องค์การบริหารส่วนตำบลในระดับค่อนข้างมาก คือด้านการบำรุงเส้นทางคมนาคมทางบก และทาง น้ำ รองลงมา คือด้านการจัดให้มีน้ำสะอาดไว้บริโภค ด้านการรับบริการที่ดีจากเจ้าหน้าที่ ด้านการ รักษาความสะอาดและระเบียบเรียบร้อยของบ้านเมือง ด้านการกำจัดขยะมูลฝอยและสิ่งปฏิกูลกาว ป้องกันอับคิภัย ส่วนการให้บริการที่ประชาชนมีความพึงพอใจน้อยที่สุด ก็คือ ด้านการความคุม ไม่ให้เกิดปัญหาน้ำเสีย ปัจจัยที่มีผลต่อระดับความพึงพอใจของประชาชนต่อการให้บริการของ องค์การบริหารส่วนตำบล ก็คือ อายุ และหมู่บ้านที่อยู่/ อาศัย ส่วนปัจจัยเรื่องเพศ อาชีพ รายได้ ระดับ การศึกษา ความสนใจข่าวสาร จำนวนครั้งในการติดต่อสัมพันธ์กับองค์การบริหารส่วนตำบล และกาวเป็นสมาชิกกลุ่มทางสังคม ไม่มีผลต่อระดับความพึงพอใจของประชาชนในเขตองค์การ บริหารส่วนตำบล และไม่สอดคล้องกับงานวิจัยของอรนุช แก้วส่ง (2548: บทคัดย่อ) ได้ศึกษาเรื่อง ความพึงพอใจของประชาชนต่อการให้บริการขององค์การบริหารส่วนตำบล ศึกษาเฉพาะกรณี องค์การบริหารส่วนตำบลบักดอง อำเภอบึงสามพัน จังหวัดศรีสะเกษ ภาคนิพนธ์ ปริญญาวิทยาศาสตร

สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์ ผลการศึกษาพบว่า ส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง อยู่ในช่วงอายุไม่เกิน 30 ปี จบการศึกษาระดับมัธยมศึกษา เป็นเกษตรกร มีรายได้ไม่เกิน 50,000 บาท ส่วนใหญ่สมรสแล้ว อาศัยอยู่ในชุมชนไม่เกิน 10 ปี และไม่มีญาติเป็นสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบล ความพึงพอใจของประชาชนต่อการดำเนินงานขององค์การบริหารส่วนตำบลจากผลการศึกษาพบว่า ความพึงพอใจของประชาชนต่อการให้บริการขององค์การบริหารส่วนตำบลในภาพรวมอยู่ในระดับสูง เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงที่สุด คือ ด้านสาธารณูปโภค และการชำระภาษี ตามลำดับ ส่วนด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน ปัจจัยที่มีผลต่อระดับความพึงพอใจของประชาชนต่อการดำเนินงานขององค์การบริหารส่วนตำบล ได้แก่ ระดับการศึกษา ส่วนปัจจัยที่ไม่มีผลต่อระดับความพึงพอใจของประชาชนต่อการดำเนินงานขององค์การบริหารส่วนตำบล ได้แก่ เพศ อายุ การประกอบอาชีพ รายได้ สถานภาพสมรส ระยะเวลาที่อาศัยอยู่ในชุมชน และการมีญาติเป็นสมาชิกองค์การบริหารส่วนตำบลของประชาชน

การวิเคราะห์เปรียบเทียบความพึงพอใจในการปฏิบัติงานของนายกและสมาชิกสภาเทศบาลตำบลสุรนารี อำเภอเมือง จังหวัดนครราชสีมา จำแนกตามอาชีพ จากผลการศึกษาพบว่า สถานภาพส่วนบุคคลด้านอาชีพเท่านั้น มีผลทำให้ความพึงพอใจทางการปฏิบัติงานของนายกและสมาชิกสภาแตกต่างกัน โดยอาชีพ มีความพึงพอใจในการปฏิบัติงานของนายกและสมาชิกสภามากกว่ากลุ่มอาชีพอื่นๆ ทั้งนี้สืบเนื่องจาก นักการเมืองท้องถิ่นต้องแสดงบทบาทให้ความสนใจปัญหาของประชาชนและปัญหาของชุมชนให้เป็นที่ประจักษ์แก่ประชาชนทั่วไป ทั้งนี้ เพราะจะมีผลต่อคะแนนนิยมของตนเองโดยตรง ซึ่งอาจกล่าวได้ว่าเป็นลักษณะเฉพาะหรือวัฒนธรรมของนักการเมืองดังที่กล่าวถึง อิทธิพลจากวัฒนธรรมรองหรือวัฒนธรรมย่อย (Subculture) ไว้ว่า วัฒนธรรมของแต่ละกลุ่มภายในสังคม มีลักษณะเฉพาะแตกต่างกัน (เสรี วงษ์มณฑา 2546: 39) กล่าวคือ ในแต่ละวัฒนธรรมพื้นฐานจะประกอบด้วยวัฒนธรรมกลุ่มย่อยที่มีเอกลักษณ์เฉพาะสำหรับสมาชิกในกลุ่มนั้นๆ ซึ่งวัฒนธรรมย่อยจะเกิดจากพื้นฐานทางภูมิศาสตร์ และลักษณะพื้นฐานของมนุษย์ อันประกอบด้วย เรื่องของ กลุ่มอาชีพ (Occupational Group) เช่น นักการเมืองเป็นกลุ่มอาชีพหนึ่งซึ่งมีลักษณะเฉพาะของตนคือการแสดงบทบาทของตนเองต่อชุมชนและหาคะแนนนิยมจากประชาชน ซึ่งจะเป็นผลประโยชน์ต่ออาชีพของตนเองโดยเฉพาะ ด้วยเหตุนี้ผู้มีอาชีพนักการเมืองจึงให้ความสำคัญทางการเมืองมากกว่าผู้มีอาชีพอื่นๆ

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะจากการวิจัยในครั้งนี้

จากการวิจัยเรื่องความพึงพอใจในการปฏิบัติงานของนายกและสมาชิกสภาเทศบาลตำบล
สุรนารี อำเภอเมือง จังหวัดนครราชสีมา ผู้วิจัยได้มีข้อเสนอแนะอยู่ 3 ด้าน ดังนี้

1. ด้านสาธารณสุขโรค ควรมีนโยบายหรือหลักเกณฑ์ในการวางท่อระบายน้ำเสียในชุมชน
เพื่อให้มีประสิทธิภาพต่อชุมชนมากที่สุด มีการขุดลอกแม่น้ำ ลำคลอง และการเก็บและกำจัดขยะ
มูลฝอย เพื่อป้องกันโรคติดต่อและคุณภาพชีวิตที่ดีในชุมชน

2. ด้านสุขภาพอนามัย ควรมีการจัดกิจกรรมต่อต้านยาเสพติด และมีการจัดการแข่งขันกีฬา
ประจำตำบล ประชาสัมพันธ์เกี่ยวกับวิธีการป้องกันโรคติดต่อ เพื่อให้ประชาชนมีส่วนร่วม
ช่วยเหลือมากขึ้น และเพื่อสุขภาพอนามัยที่ดี

3. ด้านการพัฒนาสตรี เด็ก เยาวชน ผู้สูงอายุและผู้พิการ ควรมีการจัดกิจกรรมส่งเสริมสิทธิ
เด็กและสตรี และการสงเคราะห์เบี้ยยังชีพผู้สูงอายุ เพื่อให้คุณภาพชีวิตที่ดีของคนในชุมชน

ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรมีการศึกษาเพิ่ม ในเรื่องปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อพฤติกรรมการใช้สิทธิเลือกตั้งนายกและ
สมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนต่างๆ

2. ควรมีการศึกษาเรื่องความรู้ และการรับรู้ของประชาชนเกี่ยวกับบทบาทหน้าที่ของนายก
และสมาชิกสภาองค์การบริหาร

3. ควรมีการศึกษาเกี่ยวกับทัศนคติ และการมีส่วนร่วมของประชาชน ที่มีต่อการใช้สิทธิ
เลือกตั้งนายกและสมาชิกสภาองค์การบริหาร